

Vanda Gezilecek Görülecek Yerler

– K.Özbekler · 19 Eylül 2012

VAN'DA GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLER...

KERİM ÖZBEKLER
GAZETECİ-YAZAR-ŞAİR

VAN KEDİSİ;GENELLİKLE GRİ VE BEYAZ TÜYLÜDÜR, BİR GÖZÜ MAVİ BİR GÖZÜ SARI RENKLİ OLDUĞU İÇİN BU KEDİLERE "TEK GÖZ" DİYE DE HİTAP EDİLMEKTEDİR. UZUN TÜYLERİ, İRİ BEDENLERİ İLE SÜS HAYVANI OLARAK İLGİ GÖRÜRLER. VAN'A GELEN TURİSTLER, VAN KEDİSİ ALMAK İÇİN BUNLARI ARAMAKTA VE SATIN ALARAK MEMLEKETLERİNE GÖTÜRMEKTEDİRLER. SON YILLARDA NESLİ ÖNEMLİ ÖLÇÜDE AZALMIŞTIR, VAN KEDİSİ DÜNYA KEDİ TÜRLERİ ARASINDA EN TANINMIŞ OLANLARINDAN BİRİSİDİR.

VAN KALESİ;İÖ.1X.Y.Y.DA YAPILMIŞ KALENİN BÜYÜK BÖLÜMÜ AYAKTADIR, URARTU KRALI 1.SARDUR TARAFINDAN KALKER 1 KAYALIK ÜZERİNE DOĞUDAN BATIYA 1800 METRE. KUZEYDEN GÜNEYE 120 METRE OLARAK YAPTIRILMIŞTIR,GÖL YÜZEYİNDEN YÜKSEKLİĞİ 80 METREDİR. EVLİYA ÇELEBİ, İÇ KALEDE 300 KADAR TOPÇU VE YENİÇERİ'NİN YAŞADIĞINI YAZMIŞTIR. VAN GÖLÜ'NDEN 2 KM. UZAKLIKTADIR, SELÇUKLU VE OSMANLILAR ZAMANINDA ONARILMIŞTIR. VOLKANİK 1 KAYANIN ÜZERİNDE OLAN KALE İÇİNDE OYULARAK YAPILMIŞ OLAN DEHLİZ-ZİNDAN VE MAĞARALAR BULUNMAKTADIR, OYULMUŞ KAYANIN DUVARI ÜZERİNDE ÇİVİ YAZISI YAZILIDIR. KALENİN GÜNEY CEPHESİ ÜZERİNDE VAN ŞEHRİNİN HARABELERİ MEVCUTTUR, BU HARABELERİN İÇİNDE BİR ÇOK CAMİ-HAMAM BULUNMAKTADIR. BUNLARDAN AYRI OLARAK ANZAF KALESİ-SEYVAN KALESİ-AMİL KALESİ GÖRÜLECEK YERLERDENDİR.

VAN GÖLÜ;3764 KM2'LİK 1 ALANA SAHIPTİR, DAĞLIK BİR BÖLGEDEDİR. TÜRKİYE'NİN EN BÜYÜK GÖLÜDÜR, GÖLDE VAPUR VB.ARAÇLAR ÇALIŞMAKTADIR. VAN GÖLÜ İÇİNDE BİR ÇOK ADACIK BULUNMAKTADIR, EN ÖNEMLİLERİ AHTAMAR (ALTAMAR) ADASI-ÇALTAMAR ADASI-ÇARPANAK ADASI-ARDU ADASI'DIR. VAN GÖLÜ'NÜN EN DERİN YERİ 600 METREYİ BULMAKTADIR, VAN GÖLÜ'NDEN BALIK VE HAVYAR ELDE EDİLMEKTEDİR. EN ÇOK ELDE EDİLEN BALIK TÜRÜ KEFAL'DİR, VAN'DA 1 ÇOK GÖL VARDIR. BUNLARDAN BİRİSİ DE ERÇEK GÖLÜDÜR, 98 KM2'LİK 1 YÜZÖLÇÜMÜNE SAHIPTİR.

ALTAMAR (AKTAMAR) AKDAMAR KİLİSESİ;VAN GÖLÜ ADASI'NİN ORTASINDA ERMENİ VASPUKAN KRALI GAGİK ANDZRUNİ TARAFINDAN M.S.915-921 YILLARI ARASINDA YAPTIRILMIŞTIR. BİNA CEPHELERİNDE Kİ FIGÜRLERİ DEĞERLİ OLAN KİLİSENİN KİLİKYA

KİLİSESİ'NDEN SONRA ERMENİSTAN'IN 2.BÜYÜK KATEDRALI OLDUĞU İLERİ SÜRÜLMEKTEDİR. KİLİSE ETRAFINDA BİNLERCE MEZAR BULUNMAKTADIR, AKDAMAR ADASI'NA GİTMEK İÇİN GEVAŞ TURİZM DERNEĞİ'NİN İŞLETTİĞİ MOTOR VE GEZİLERDEN FAYDALANMAK MÜMKÜNDÜR.

GÜZELSU HOŞAP KALESİ;VAN-BAŞKALE-HAKKARİ KARAYOLU ÜZERİNDEDİR, VAN'A 80 KM. UZAKLIKTADIR. 1643 YILINDA MAHMUDİYE AŞİRETİ BEYLERİNDEN SARI SÜLEYMAN BEY TARAFINDAN YAPILAN KALENİN İÇİNDE CAMİLER-HAMAMLAR-ZİNDANLAR-ÇEŞMELER VARDIR, HOŞAP ÇAYI ÜZERİNDEDİR. ESKİ 1 URARTU KENTİ OLAN KALE İÇİNDE MABET VE SARAY MEVCUTTUR, SARAY ORTASINDA 165 METRE UZUNLUĞUNDA 1 KORİDOR VARDIR.

ŞAMRAN SUYU VE KANALI;GÜRPINAR'IN YUKARI MEJİNGİR YAKININDA 1 KAYA DİBİNDEN KAYNAYARAK ÇIKAN ŞAMRAN SUYUNU, URARTU KRALI MENUS M.Ö.1X.Y.Y.DA 55 KM.LİK KANAL YAPTIRARAK KENTE GETİRMİŞTİR.

TOPRAKKALE;VAN'DAN 5 KM. UZAKLIKTADIR, URARTU DEVLETİ'NİN BAŞKENTİ OLAN TUŞPA ŞEHRİ'NİN KALINTILARI OLDUĞU ÖNE SÜRÜLMEKTEDİR.

YEDİKİLİSE;VAN'IN KUZEYİNDEDİR, EREK DAĞI ETEKLERİNDEDİR. BURADA 6 HARABE, 1 SAĞLAM KİLİSE VARDIR.

ÇAVUŞTEPE;VAN'A 30 KM. UZAKLIKTADIR, ESKİ 1 URARTU ŞEHRİDİR. BURADA 1 MABET İLE 1 SARAY MEVCUTTUR, SARAYIN 165 METRE UZUNLUĞUNDA 1 SALONU VARDIR.

EDREMİT;VAN'A 20 KM. UZAKLIKTADIR, VAN GÖLÜ KENARINDADIR. BURADA DİNLENME EVLERİ İLE TABİİ PLAJLAR MEVCUTTUR, MEYVE BAHÇELERİ ARASINDA YER ALAN GÜZEL 1 MESİRE ALANIDIR.

İSKELE;VAN GÖLÜ SAHİLİNDE MEYVE BAHÇELERİ ARASINDA TABİİ PLAJLARI OLAN 1 MESİRE YERİDİR, FERİBOT İSKELESİ BURAYA ÖNEMLİ 1 CANLILIK KAZANDIRMIŞTIR. İL MERKEZİNE UZAKLIĞI 7 KM.DİR.

TİRİŞİN YAYLASI;TİRİŞİN YAYLASI DA ESKİ 1 KENTTİR, ÇOK DAĞLIK 1 YERDİR. GÜRPINAR-ÇATAK-BEYTÜŞŞEBAP ARASINDA Kİ NORDUZ BÖLGESİ'NDE YER ALAN BU YAYLA DENİZ SEVİYESİNDEN 3.000 METRE YÜKSEKLİKTEDİR, YAZ AYLARINDA CİVARDA Kİ KÖYLERİNDE YAYLA YERİ OLDUĞUNDAN ÇOK KALABALIKTIR. BURADA ESKİDEN KALMA TAŞ DUVARLAR BULUNMAKTADIR, DUVARLARIN ÜZERİNDE AT-KURT-GEYİK RESİMLERİ YER ALMAKTADIR. VAN'A, 103 KM. UZAKLIKTADIR.

AMİK;VAN-ERCİŞ KARAYOLU ÜZERİNDEDİR,VAN'A 30 KM. UZAKLIKTADIR. BURASI VAN'LILAR TARAFINDAN MESİRE YERİ OLARAK KULLANILMAKTADIR, MEYVE BAHÇELERİ ARASINDA TABİİ PLAHLARI OLAN GÜZEL 1 DİNLENME YERİDİR. KARŞISINDA "SÜPHAN DAĞLARI" YER ALMAKTADIR.

ÇATAK;GÖRÜLMEME DEĞER YERLERDEN BİRİSİDİR, BURADA BULUNAN ÇATAK DERESİ ETRAFINDA ÇEŞİTLİ MEYVE AĞAÇLARI-CEVİZ AĞAÇLARI-MEŞE ORMANLARI YER ALIR. DERE İÇİNDE BOL MİKTARDA ALABALIK VARDIR, İLKBAHAR VE SONBAHAR AYLARINDA KEKLİK AVLAMAK İSTEYENLER İÇİN İDEAL 1 AV ALANIDIR. BURADA BULUNAN ÇATAK ŞELALESİ İSE İLKBAHAR AYLARINDAN HAZİRAN SONUNA KADAR AKAR, SONRA KURUR. HALK ARASINDA BURAYA GANİSİPİ (BEYAZ BULAK-SU) DENMEKTEDİR, VAN'A 85 KM.UZAKLIKTADIR.

BENDİMAHİ ÇAYI VE ÇAĞLAYANI;BU ÇAYIN SULARI VAN GÖLÜ'NE DÖKÜLMEKTEDİR, ÇAĞLAYANI İSE GÜZEL 1 MANZARAYA SAHİPTİR. VAN'A UZAKLIĞI 100 KM.DİR.

EREK VADİSİ-HORHOR ÇEŞMESİ-BEYAZ ÇEŞME VAN'DA BULUNAN DİĞER MESİRE YERLERİNİN İSİMLERİDİR.

VAN'DA BULUNAN CAMİLER;ULU CAMİ-KIZIL CAMİ-HÜSREVPAŞA CAMİİ-İSDİŞAR CAMİSİ-KAYA ÇELEBİ CAMİİ, BU CAMİLER GENELLİKLE SELÇUKLU ESERİDİR. BUNLARDAN AYRI OLARAK;TİLKİTEPE-HALİME HATUN KÜMBETİ-NORGÜH KALESİ-HOŞAP KÖPRÜSÜ-KÖRZÜT KALESİ VAN'DA GEZİLECEK GÖRÜLECEK YERLERDENDİR.

GÜMŞÜDERE MESİRE ALANI VE PLAHI;VAN GÖLÜ KENARINDADIR, GÜZEL 1 MESİRE YERİ VE PLAHDIR.

VAN'DA BULUNAN ÇAYLAR VE BALIK AVCILIĞI;ÇATAK İLÇESİ'SİNİN İÇİNDEN AKAN ÇATAK ÇAYI İLE HOŞAP ÇAYI-BENDİMAHİ ÇAYI VE ÖRENE ÇAYI'NDAN KIŞ AYLARINDA SAZAN BALIĞI AVLAMAK MÜMKÜNDÜR.

VAN'DA BULUNAN İÇMELER VE KAPLICALAR;

AKBAŞ MADEN SUYU-AŞAĞI ŞEREFHANE MADEN SUYU-BALBÜLÜK MADEN SUYU-HOZİ MADEN SUYU-KANLI BUDAK MADEN SUYU-DEFRİŞ KAPLICASI;DERGEZİN KAPLICASI-HASANABDAZ KAPLICASI-ZEREMİ KAPLICASI.

VAN HALK KÜTÜPHANESİ;1950 YILINDA MÜZE BİNASINDA AÇILMIŞTIR, 1954 YILINDA YENİ BİNASINA TAŞINMIŞTIR. 30 KİŞİLİK OKUMA ODASI, 5.200 KİTABA SAHİPTİR.

VAN'A AİT YÖRESEL YEMEKLER VE YAPILIŞLARI;

KAVUT;BUĞDAYIN KAVRULDUKTAN SONRA ÇEKİLİP UN HALİNE GELMESİNE ' 'KAVUT" DENİR, SADE YAĞ ERİTİLDİKTEN SONRA KAVUTLA KARIŞTIRILARAK BULAMAÇ HALİNE GETİRİLİR. GENELLİKLE SABAH KAHVALTISINDA, ÇAY İLE BİRLİKTE YENİR.

MURTUĞA (ÇATÇİNGİR);SADE YAĞ İLE UN PEMBELEŞİNCEYE KADAR BİRLİKTE KAVRULUR,DİĞER TARAFTA BİR KAÇ YUMURTA TUZ İLAVESİ İLE İYİCE ÇIRPILDIKTAN SONRA KAVRULMUŞ BULAMACIN İÇİNE DÖKÜLÜR. MURTUĞA İÇİNE TUZ İLAVE EDİLMEZSE SOFRADA BAL İLE DE YENEİLİR. BOL MİKTARDA EVELİK VEYA İSPANAK İYİCE KAVRULUR, İÇİNE SUDA ISLATILMIŞ ALÇA PASTİLİ (ANERİK PESTİLİ) ATILIR. YEMEK KAYNAMAYA BAŞLAYINCA ÜSTÜNE LOP YUMURTALAR KIRILIR, EŞKİLİYE BOL MİKTARDA KİŞNİŞ İLAVE ETMEK BU YEMEĞİN EN ÖNEMLİ ÖZELLİĞİDİR.

SENGESER;KAVURMA SOĞANLA BİRLİKTE İYİCE KAVRULUR, BİRAZ SU İLAVE EDİLEREK HAFİF ATEŞTE KAYNAMAYA BIRAKILIR. KAYNADIKTAN SONRA HAŞLANMIŞ MERCİMEK VE EZİLMİŞ KURUT İLAVE EDİLEREK KAYNATILIR.

KELLEDOS;KAVURMA BOL SOĞANLA BİRLİKTE KAVRULUR, SU İLAVE EDİLEREK SOĞANLAR İYİCE PİŞİNCEYE KADAR ATEŞTE BIRAKILIR. AYRICA BOL CEVİZ DÖKÜLÜP, DERİNCE 1 TABAKTA İÇİNE LAVAS EKMEKLERİNİN PARÇALANMASI SURETİ İLE 1 SIRA CEVİZ. 1 SIRA EKMEK ÜST ÜSTE YERLEŞTİRİLİR, BUNUN ÜZERİNE TENCEREDE PİŞMİŞ OLAN SOĞANLI KAVURMA SUYU İLE BİRLİKTE CEVİZLİ EKMEĞİN ÜZERİNE DÖKÜLEREK YENİR.

LAVAŞ-TAPTAPA;BİR GÜN EVVEL BÜYÜK TEKNELEERDE HAMUR YOĞURULARAK HAZIR HALE GETİRİLİR, İNCE BÜYÜK VE ELPTİK ŞEKLİNDE OLANLARA LAVAŞ. YUVARLAK-ORTADAN DELİKLİ VE KALIN OLANLARA TAPTAPA DENİR, TANDIR KIZGINKEN EKMEKLER ÇABUK PİŞTİĞİ İÇİN HAMURLAR KOPARILIP İSTİF EDİLİR. TANDIR, EKMEK PİŞİRMEK İÇİN YAKILIR AMA ENERJİSİNDEN BÖREK-ÇÖREK-YEMEK YAPMAK İÇİNDE FAYDALANILIR. VAN\DA EKMEK PİŞİRMEK İÇİN 1 METRE DERİNLİĞİNDE, SİLİNDİRİK ŞEKİLDE YAPILAN FIRINLARA 'TANDIR İSMİ VERİLİR. EKMEKLER BU TANDIRLARDA PİŞİRİLİR, HEMEN HEMEN HER EVDE TANDIR VARDIR.

TANDIR NASIL YAPILIR ?;EVİN MÜNASİP 1 YERİNE 1 METRE DERİNLİĞİNDE, SİLİNDİRİK 1 ÇUKUR AÇILIR. KIRMIZI KİLLİ TOPRAKTAN YAPILMIŞ VE İYİCE YOĞURULMUŞ ÇAMUR, ELLE BÜYÜK KAVİSLİ TUĞLALARA ŞEKİL VERİLEREK ÇUKURDA KENAR DUVARI AÇILACAK ŞEKİLDE ÜST ÜSTE KONUR VE ARALARI YİNE AYNI ÇAMURLA KAPATILARAK PERDAHLANIR. BU TUĞLALARA VAN\DA BOD DENİLMEKTEDİR, BU ARADA TANDIRIN EN ALTINDA 1 BACA DELİĞİ BIRAKILARAK KENARDAN MEYİLLİ 1 ŞEKİLDE TANDIRIN 1 METRE KADAR İLERİSİNDE 1 KANALA BAĞLANIR. VAN\DA BUNA KÜLVE DENİR, KÜLVELER TANDIRDA Kİ ATEŞİN BOL HAVA İLE YANMASINI

SAĞLARLAR. ALEVLER TANDIRI İYİCE KIZDIRDIKTAN SONRA, KOR HALİNDEKİ ATEŞİN MUHAFAZASI İÇİN AĞZI KÜL VE 1 PAÇAVRA İLE TIKANIR. BU İŞLEM YAPILDIKTAN SONRA, TANDIR EKMEK PİŞİRMEK İÇİN HAZIR DEMEKTİR.

GEVAŞ;VAN GÖLÜ KENARINDA, YEŞİLLİKLER ARASINDA TABİİ PLAJLARI OLAN 1 MESİRE YERİDİR. TARİHİ AKDAMAR ADASI KARŞISINDADIR, VAN'A OLAN UZAKLIĞI İSE 40 KM.DİR.

VAN'IN BAZI İLÇELERİNE UZAKLIĞI;

VAN-BAŞKALE;112 KM.

-VAN-ÇATAK;82 KM.

-VAN-GEVAŞ;40 KM.

-VAN-ERCİŞ;95 KM